

“La moda és sinònim de llibertat”

Pierre Cardin
(Venècia, Itàlia, 1922),
nascut Pietro Cardini,
és un dels dissenyadors
en actiu més importants
del món, conegut
per l'originalitat
i l'elegància
dels seus dissenys.
Implicat en el món
de la cultura,
organitza des de
fa quatre anys
un festival de teatre
a Lacoste (Provença).

Com va entrar en contacte amb el món de la moda?

— Tot just acabada la Segona Guerra Mundial, vaig anar a París. Vaig treballar pels tallers de Jeanne Paquin, d'Elsa Schiaparelli i de Christian Dior, i aviat em vaig fer un nom en el món de l'alta costura. Actualment sóc el més veterà del sector.

— En quin moment us va instal·lar pel propi compte?

— Va ser el 1950. Em van demanar que portés la meva primera col·lecció als Estats Units i va ser tot un èxit. Recordo haver dissenyat una jaqueta que vaig anomenar “Creu Roja” i que ha estat copiada com a mínim 300.000 vegades. El secret va ser no imitar l'estil dels grans d'aquell moment, cosa que semblava impossible. Des de llavors no he parat de crear i d'innovar; del nostre centre han sortit més de 20.000 models o patrons.

— La presentació d'una col·lecció als magatzems Printemps, de París (1957) anava destinada també a apropar la moda a la gent del carrer?

— “Modernitat i democratització”, aquest és el meu lema. Sempre he cregut que la moda ha de ser un vehicle d'expressió per a la gent. Depèn del que et posis pots expressar qui ets o qui vols ser. Vestir és un estil de vida.

— Això us devia portar problemes.

— Sí. Em van fer fora de la Cambra Sindical per presentar una col·lecció de

prêt-à-porter masculina i infantil on el més important era la comoditat... Ara la moda és sinònim de llibertat i ha deixat de ser elitista.

— Crear una línia de vestir informal devia ser una decisió força arriscada.

— Fou difícil i no gaire entès al principi, però vaig pensar que el món canviaria cap a aquesta direcció, i jo tenia clar que havia de servir al poble en general i no només a un públic elitista i reduït.

— Vostè és conegut pel seu estil intemporal, avantguardista i visionari.

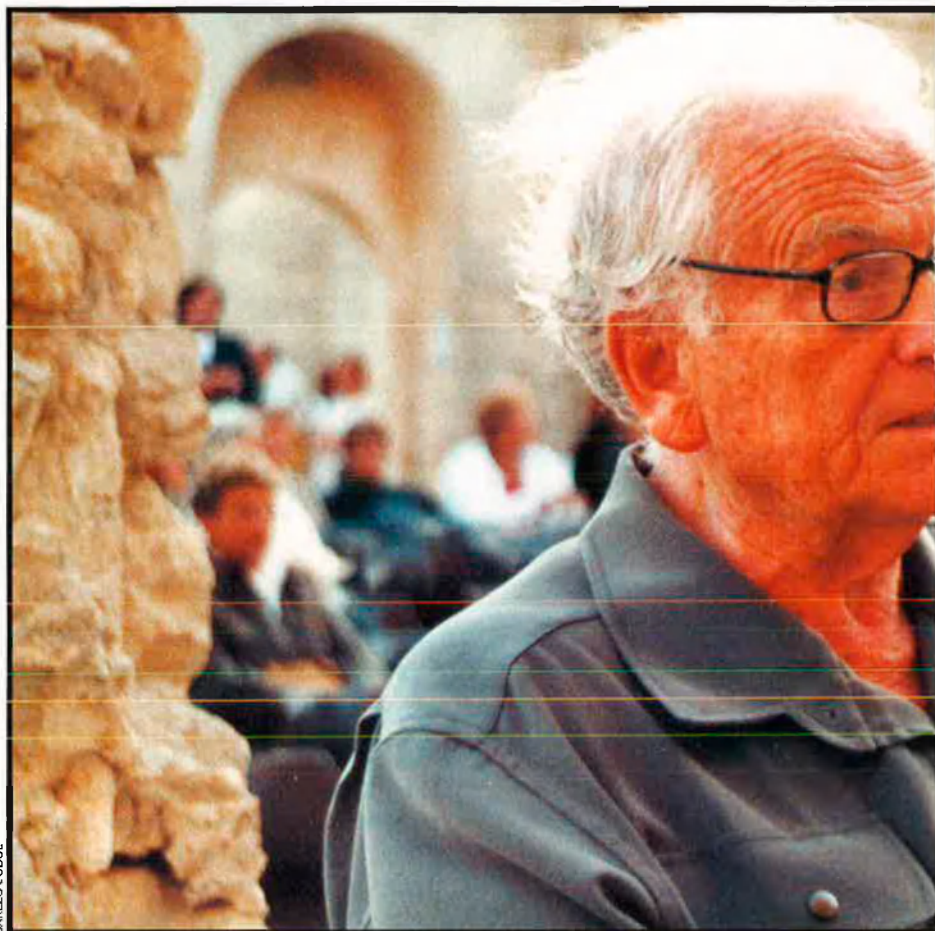
— Sovint m'han posat renoms com “el futurista”, “l'home de les 3.000 idees”, etc. Sempre he dit que el vestit que prefereixo és el que crec està fet pel món de demà. Per això vaig crear la moda unisex (1958), el *prêt-à-porter* (1959) o les americanes sense solapes, que van popularitzar The Beatles. D'aquesta manera aconseguia que la moda fos un laboratori de creativitat i no només dibuixar models. Cal mirar cap al futur, inspirant-se en els esdeveniments que ens envolten.

— Quin balanç feu d'aquests cinquanta anys d'ofici?

— Valoro la llibertat absoluta que he tingut per fer el que he volgut. La coherència que he mantingut i creure al cent per cent en els meus projectes ha estat el millor que em podia passar, perquè demostra que, amb convicció, tot es pot aconseguir.

— L'invent de les llicències en la costura és vostre. 200.000 persones treballen

“Em considero un creador, més que un modista: he dissenyat mobiliari, perfums, cotxes i fins i tot un avió, el West Wind. Fer mànigues de camisa o potes per a una taula ve a ser el mateix; el que importa és la simplicitat”

CARLES CÒDOL

sota la marca que empareu, Pierre Cardin.

— Arreu del món dec tenir unes 600 llicències en 140 països que venen els productes que comercialitzo. Sincerament, em considero un creador, més que un modista: he dissenyat mobiliari, perfums, cotxes i fins i tot un avió, el West Wind. Fer mànigues de camisa o potes per a una taula ve a ser el mateix; el que importa és la simplicitat. A banda d'això, tinc la marca Maxim's (restaurants, hotels, aigua mineral, etc.), entre molts altres productes. Crec que sóc l'única persona que posseeix una empresa mundial al cent per cent.

— També heu estat un dels primers empenedors a entrar en el vast mercat oriental.

— El 1979 vaig ser el primer a viatjar a la Xina per presentar una col·lecció, i al Japó hi he anat 48 vegades. Són països molt potents en el camp del disseny tèxtil. Sempre és profitós per a un creador amarar-se dels colors i de les textures d'un altre indret.

— Com s'associen els conceptes de la moda i el comunisme de països com la Xina, Cuba o Rússia, on heu mantingut negocis?

— Tot el món treballa amb aquests països, siguin de la tendència política que siguin. A la Xina tinc, per exemple, 35 fàbriques. Ells volen treballar. És el mateix que passa a Rússia o a Cuba. Independentment del règim, el tèxtil és molt important per a l'exportació i per a la gent.

— Què us suggereix la forma rodona, que tant us ha inspirat?

— Tot el que ens envolta és rodó; la línia recta és una invenció de l'home: el món és rodó, l'univers és com un globus, les cèl·lules... tot plegat. Tinc un habitatge a Thoulon-sur-Mer, a la costa Blava, que precisament es va dissenyar seguint aquesta idea: es diu Palais Bulle (“palau Bombolla”).

— La vostra relació amb el cinema també ha estat molt important.

— Sensacional. Vaig treballar amb Jean Cocteau a *La bella i la bèstia* (1946) i

Orfeu (1949), a més de col·laborar amb grans directors com Luchino Visconti, Franco Zeffirelli o Max Ophüls. També vaig coproduir i actuar en una pel·lícula al costat de Jeanne Moreau, *Joanna Francesa* (Carlos Diegues, 1973).

— És molt més enriquidor treballar per al setè art?

— Dissenyar per al cinema et permet anar per davant de la realitat, perquè pots fer servir la fantasia. No cal provar si amb aquells vestits es pot caminar o si són còmodes.

— Dels nombrosíssims premis i distincions que heu guanyat al llarg de la vostra carrera [més de 150], de quin esteu més orgullós?

— De ser acadèmic de Belles Arts de l'Institut Francès. És una distinció importantíssima al meu país i la més alta que pot aconseguir un ciutadà. Per cert, també em van guardonar amb el Sant Jordi, a la Reial Acadèmia de Belles Arts de Barcelona (1990).

— Parlem, si us sembla, de la seva vinculació amb el teatre. Gràcies al vostre

mecenatge, heu produït discs i unes 400 obres de teatre.

—Des que vaig crear l'Espace Cardin a París, el 1970, he estat molt vinculat a la cultura i especialment al món teatral. La meua idea era la de crear un complex artístic per donar una oportunitat a joves talents, fossin autors, pintors, escultors, actors o directors, i poder donar cabuda a un tipus de teatre que resulta difícil de trobar a un lloc d'estrena.

—I des de fa quatre anys organitzeu el Festival de Lírica i Teatre a Lacoste, en un indret fantàstic, a la regió de Luberon, a la Provença.

—El festival era un pas més cap a la difusió que volia fer d'aquestes joves promeses, a més de programar artistes consagrats. Aquest any tenim el privilegi d'acollir intèrprets de la talla de Lambert Wilson o Marie Laforêt, entre cantants d'òpera de primera fila. A més, quan era jove, volia ser ballarí i intèrpret. Ara puc fer aquestes coses que tant m'agradaven.

—És el segon any que el festival es realitza en un marc incomparable, el cas-

tell del marquès de Sade. El voleu reconstruir completament?

—Em fa gràcia que 230 anys després del marquès jo en sigui el nou propietari. El castell estava en ruïnes, perquè durant la Revolució Francesa el van saquejar diverses vegades i la gent aprofità per venjar-se de les barbaritats que Sade va fer amb les noies de l'indret. De mica en mica el vaig rehabilitant i ara ja hi he aranjat tres cambres.

—Què us fascina d'aquest personatge?

—No ho sé. Curiosament també vaig comprar, ja fa uns quants anys, el palau de Giacomo Casanova a Venècia. Suposo que el que m'agrada d'aquests personatges és la manera que tenen d'explicar les històries, més que llurs vides o el seu llibertinatge. De fet, m'agradaria portar a l'escenari alguna de les obres del marquès de Sade. Més enllà del que es coneix, la vida i l'obra de Donatien de Sade és excepcional. M'he plantejat dedicar-li un museu-biblioteca.

—A ell també li agradava representar obres de teatre.

“No em penso retirar mai. No és que cregui que la marca Pierre Cardin s'esvaeixi un cop jo no hi sigui, però descansar m'avorreix. Penso estar implicat en els meus negocis fins que pugui. Moriré treballant”

—Certament. Per això tenia un espai on la seva família representava obres i somniava de construir-hi una “maison des arts”, que ja és una realitat. Tenim dos espais privilegiats a l'aire lliure: un pati dins el castell i “la pedrera”, que es troba just al costat, amb capacitat per a més de mil persones i amb 1.600m². L'acústica és immillorable.

—Una de les obres, *Dalí Folies*, amb música de Marc Demelemester i interpretada per Stéphane Roche, retrata irònicament la vida del genial pintor. Es podrà veure al sud dels Pirineus?

—Aquesta peça ja ha voltat per molts països i l'estrenarem al Teatre Nacional d'Altea (Marina Baixa) el 16 de novembre.

—Darrera pregunta. Us penseu retirar?

—Això, mai. No és que cregui que la marca Pierre Cardin s'esvaeixi un cop jo no hi sigui, però descansar m'avorreix. Penso estar implicat en els meus negocis fins que pugui. Moriré treballant.

Carles Còdol